

Institutt for matematiske fag

Eksamensoppgave i MA0001 Brukerkurs i matematikk A

Eksamensdato: 03.12.2024

Eksamenstid (fra-til): 09:00 – 13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: D

Vedlegg: Formelsamling for MA0001 Brukerkurs i matematikk A (Totalt 5 sider).

Målform/språk: Bokmål

Faglig kontakt under eksamen:

Eirik Spets

Faglig kontakt møter i eksamenslokalet: NEI

ANNEN INFORMASJON:

Merk - både komma og punktum kan brukes i desimalsvarene.

Skaft deg overblikk over oppgavesettet før du begynner å svare på oppgavene.

Les oppgavene nøye og gjør dine egne antagelser. Presiser i besvarelsen hvilke forutsetninger du har lagt til grunn i tolkning/avgrensing av oppgaven.

Faglig kontaktperson skal kun kontaktes dersom det er direkte feil eller mangler i oppgavesettet. Henvend deg til en eksamensvakt hvis du mistenker feil og/eller mangler. Noter spørsmålet ditt på forhånd.

Håndtegninger: I oppgave 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10 og 11 er det lagt opp til å besvare på ark. Nederst i oppgaven finner du en sjusifret kode. Fyll inn denne koden øverst til venstre på arkene du ønsker å levere. Oppgave 1 og 5 skal besvares direkte i Inspira.

Det anbefales å gjøre dette underveis i eksamen. Dersom du behøver tilgang til kodene etter at eksamenstiden har utløpt, må du klikke «Vis besvarelse».

Du er selv ansvarlig for å fylle inn riktige koder på eventuelle håndtegningsark. Les derfor informasjonen på omslagsarket nøye. Eksamenskontoret kan ikke garantere at feilaktig utfylte ark blir lagt til besvarelsen din.

Alle svar, på oppgavene der dere skal levere på ark, skal begrunnes. Det må tas med så mye mellomregning at framgangsmåten går tydelig fram av besvarelsen.

På flervalgsoppgavene skal ikke utregning vedlegges. Eventuelle vedlagte utregninger her vil ikke bli vurdert.

Vekting av oppgavene: Oppgavesettet består av 11 oppgaver som alle teller likt.

Varslinger: Eventuelle beskjeder under eksamen (f.eks. ved feil i oppgavesettet), sendes ut via varslinger i Inspira. Et varsel vil dukke opp som en dialogboks på skjermen. Du kan finne igjen varselet ved å klikke på bjella øverst til høyre.

Trekk fra/avbrutt eksamen: Dersom du ønsker å levere blankt/avbryte eksamen, gå til "hamburgermenyen" i øvre høyre hjørne og velg «Lever blankt». Dette kan ikke angres selv om prøven fremdeles er åpen.

Tilgang til besvarelse: Etter eksamen finner du besvarelsen din under tidligere prøver i Inspira. Merk at det kan ta én virkedag før eventuelle håndtegninger vil være tilgjengelige i arkivet.

Oppgave 1

i) Bestem $f'(1)$ når $f(x) = \frac{\ln x}{x}$

A) -1

B) 0

C) $\frac{1}{2}$

D) 1

E) $\frac{3}{2}$

F) 2

ii) Bestem $f'\left(\frac{\pi}{4}\right)$ når $f(x) = \sin(3x)$

A) -3

B) -1

C) $-\frac{3}{2}\sqrt{2}$

D) $\frac{3}{2}\sqrt{2}$

E) 1

F) 3

iii) Bestem $f'(1)$ når $f(x) = \arctan(\sqrt{x})$

A) -1

B) $-\frac{1}{2}$

C) $-\frac{1}{4}$

D) 0

E) $\frac{1}{2}$

F) $\frac{1}{4}$

Oppgave 2

En ellipsekurve er gitt implisitt ved likningen

$$x^2 + \frac{1}{4}y^2 = 2$$

Vis at punktet $(-1, 2)$ ligger på kurven.

Finn likningen for tangenten i dette punktet.

Oppgave 3

Bestem grenseverdiene

i) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x}}{e^x}$

ii) $\lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1 + \cos(3x)}{(x - \pi)^2}$

Oppgave 4

Bestem integralene

i) $\int (x^2 + \frac{3}{x} + \frac{1}{2} \cos x) dx$

ii) $\int x^3 \cdot \cos(2x^4) dx$

Oppgave 5

Grafene til funksjonene $f(x) = x^2$ og $g(x) = \frac{1}{x}$, samt linja $x = 2$, avgrenser et flatestykke F .

Volumet V av det romlegemet som framkommer når flatestykket F roteres 360° om x-aksen, er da lik:

- A) $3,2 \cdot \pi$
- B) $4,0 \cdot \pi$
- C) $4,3 \cdot \pi$
- D) $4,8 \cdot \pi$
- E) $5,7 \cdot \pi$
- F) $6,4 \cdot \pi$

Oppgave 6

Ved behandling av en alvorlig sykdom får en pasient sprøytet inn en viss mengde av et gitt stoff. Mengden måles i mg. Vi antar at mengden, $y(t)$, av stoffet i blodet avtar eksponensielt med tiden t , dvs. at vi har

$$y(t) = C \cdot e^{-\lambda t},$$

der C og λ begge er positive konstanter.

Det sprøytes inn en mengde på 20 mg, så vi kan anta at dette er mengden av stoffet i blodet ved $t = 0$. Etter 10 timer er mengden i blodet redusert til 12 mg.

- i) Bestem C og λ , og skriv opp hva uttrykket for $y(t)$ da blir.
- ii) Bestem halveringstiden, $T_{1/2}$.

Oppgave 7

La $f(x) = \frac{1}{2} e^x$ og $g(x) = -x + 3x$.

Grafen til $f(x)$ har ett skjæringspunkt med grafen til $g(x)$. Bruk Newtons metode med startverdi $x_0 = 1,3$ til å bestemme x-verdien til skjæringspunktet. Angi svaret korrekt avrundet til 3 desimaler.

Oppgave 8

I ei uendelig geometrisk rekke er første ledd lik 16 og k er lik 0,9?

- i) Hva er summen av de 20 første leddene? Oppgi svaret med én desimal.
- ii) Hva er summen av den uendelige rekka?

Oppgave 9

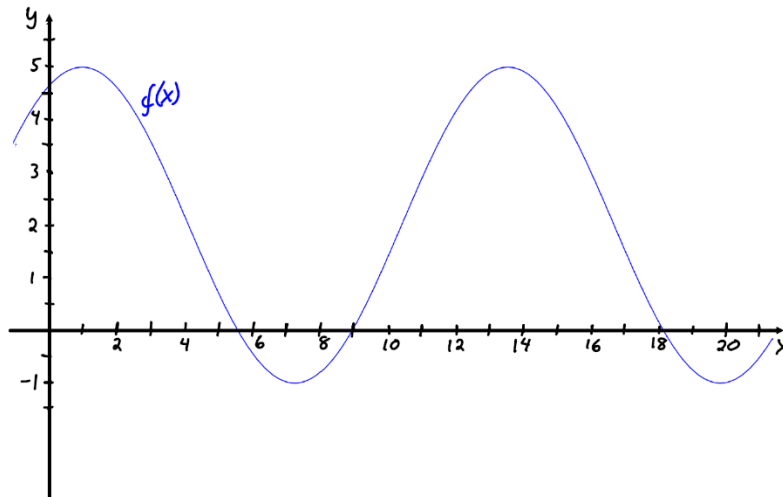
Taylorrekka til e^x omkring $x = 0$ er gitt ved:

$$e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots$$

- i) Finn Taylorrekka til e^{-x} omkring $x = 0$.
- ii) Funksjonen $\cosh(x)$ kan brukes til å beskrive kabler som henger mellom to opphengspunkter. Den er definert ved: $\cosh(x) = \frac{e^x + e^{-x}}{2}$. Finn Taylorrekka til $\cosh(x)$ omkring $x = 0$.
- iii) Benytt Taylorpolynomet av orden 4 til $\cosh(x)$ omkring $x = 0$, til å finne en tilnærmet verdi for $\cosh(1)$. Angi svaret med 4 desimaler.

Oppgave 10

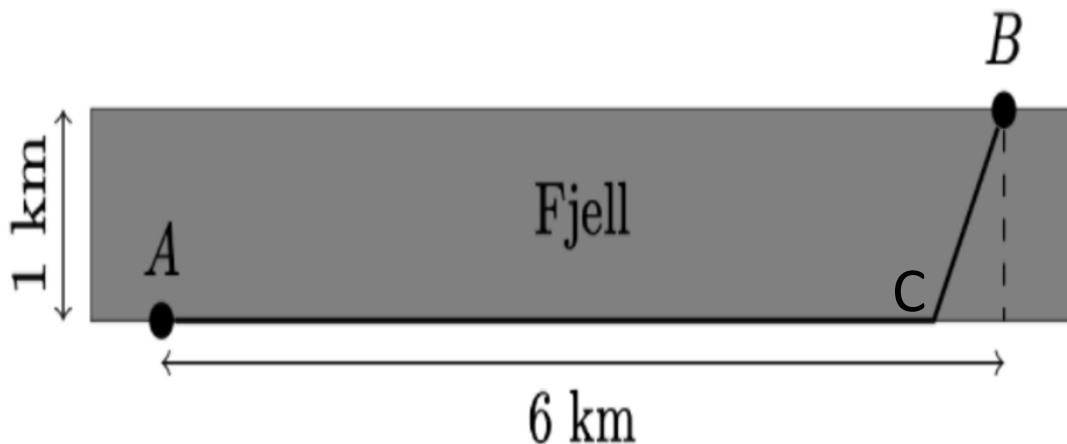
- i) Hva er middelverdien, amplituden, perioden og akrofasen til den harmoniske svingningen på figuren nedenfor?

- ii) Skriv om $f(t) = 2 \cos(3t) + 2 \sin(3t)$ til formen $C \cdot \cos(\omega(t - t_0))$

Oppgave 11

Vi planlegger en vei fra A til B, som ligger på hver sin side av en fjellrygg. Gjennom fjellet må veien gå i tunnel. Det er mye dyrere å bygge veien gjennom tunnelen. Vi ønsker å bygge veien slik at den blir billigst mulig. Vi vil derfor la veien gå langs fjellveggen et stykke (fra A til C), før vi lager tunnelen (fra C til B), slik figuren nedenfor viser.

Det koster 300 millioner kroner per kilometer å bygge veien langs tunnelen, mens å bygge tunnel koster 1 milliard (1000 millioner) kroner per kilometer.

Hvis vi bygger veien på billigst mulig vis, hvor mye vil da veien koste?